

قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی)

فصل هفتم- تأمین دلیل و اظهارنامه - هفتم

فصل هفتم- تأمین دلیل و اظهارنامه

مبحث اول- تأمین دلیل

ماده 149

ماده 149- در مواردی که اشخاص ذی‌نفع احتمال دهند که در آینده استفاده از دلایل و مدارک دعوی آنان از قبیل تحقیق محلی و کسب اطلاع از مطلعین و استعلام نظر کارشناسان یا دفاتر تجاری یا استفاده از قرائن و امارات موجود در محل و یا دلایلی که نزد طرف دعوا یا دیگری است، متعذر یا متعسر خواهد شد، می‌توانند از دادگاه درخواست تأمین آن‌ها را بنمایند.

مقصود از تأمین در این موارد فقط ملاحظه و صورت‌برداری از این گونه دلایل است.

ماده 150

ماده 150- درخواست تأمین دلیل ممکن است در هنگام دادرسی و یا قبل از اقامه دعوا باشد.

ماده 151

ماده 151- درخواست تأمین دلیل چه کتبی یا شفاهی باید حاوی نکات زیر باشد:

1- مشخصات درخواست‌کننده و طرف او.

2- موضوع دعوی که برای اثبات آن درخواست تأمین دلیل می‌شود.

3- اوضاع و احوالی که موجب درخواست تأمین دلیل شده است.

ماده 152

ماده 152- دادگاه طرف مقابل را برای تأمین دلیل احضار می‌نماید، ولی عدم حضور او مانع از تأمین دلیل نیست. در اموری که فوریت داشته باشد دادگاه بدون احضار طرف، اقدام به تأمین دلیل می‌نماید.

ماده 153

ماده 153- دادگاه می‌تواند تأمین دلیل را به دادرس علی‌البدل یا مدیر دفتر دادگاه ارجاع دهد مگر در مواردی که فقط تأمین دلیل مبنای حکم دادگاه قرار گیرد در این صورت قاضی صادرکننده رأی باید شخصاً اقدام نماید یا گزارش تأمین دلیل موجب وثوق دادگاه باشد.

ماده 154

ماده 154- در صورتی که تعیین طرف مقابل برای درخواست‌کننده تأمین دلیل ممکن نباشد، درخواست تأمین دلیل بدون تعیین طرف پذیرفته و به جریان گذاشته خواهد شد.

ماده 155

ماده 155- تأمین دلیل برای حفظ آن است و تشخیص درجه ارزش آن در موارد استفاده، با دادگاه می‌باشد.

مبحث دوم- اظهارنامه

ماده 156

ماده 156- هر کس می‌تواند قبل از تقدیم دادخواست، حق خود را به وسیله اظهارنامه از دیگری مطالبه نماید، مشروط بر این‌که موعد مطالبه رسیده باشد. به طور کلی هر کس حق دارد اظهاراتی را که راجع به معاملات و تعهدات خود با دیگری است و بخواهد به طور رسمی به وی برساند ضمن اظهارنامه به طرف ابلاغ نماید.

اظهارنامه توسط اداره ثبت اسناد و املاک کشور یا دفاتر دادگاه‌ها ابلاغ می‌شود.

تبصره

تبصره- اداره ثبت اسناد و دفتر دادگاه‌ها می‌توانند از ابلاغ اظهارنامه‌هایی که حاوی مطالب خلاف اخلاق و خارج از نزاکت باشد، خودداری نمایند.

ماده 157

ماده 157- در صورتی که اظهارنامه مشعر به تسلیم چیزی یا وجه یا مال یا سندی از طرف اظهارکننده به مخاطب باشد باید آن چیز یا وجه یا مال یا سند هنگام تسلیم اظهارنامه به مرجع ابلاغ، تحت نظر و حفاظت آن مرجع قرار گیرد، مگر آن‌که طرفین هنگام تعهد محل و ترتیب دیگری را تعیین کرده باشند.